

Nr 556

Av fru **Eriksson** i Ängelholm **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 103, angående anslag till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1957/58.*

I proposition nr 103 föreslås vissa ändringar inom sinnessjukvården. Bland planerna föreslås omändring av Kronprinsessan Viktorias kustsanatorium i Vejbystrand till sjukhus för psykiskt efterblivna vanföra patienter.

Det finns mycket som talar mot att detta förslag genomföres. Vad vi mest vill invända mot är de höga kostnader för vårdplatser, som skulle bli följden. Före år 1955 var det av medicinalstyrelsen för kustsanatoriet fastställda vårdplatsantalet 259, vilket antal fr. o. m. sistnämnda år ändrades till 215, varav i egentliga sjukhusbyggnaden 191. Genom den ombyggnad, som anses nödvändig för att kunna vårda sinnesslöa patienter, kommer antalet vårdplatser inom egentliga sjukhusbyggnaden att uppgå till 113. Denna minskning kommer sig av att sinnesslöa patienter måste vårdas inom slutna avdelningar, varför på varje avdelning måste anordnas matplats och badrum samt ökat utrymme att vistas i. Alla dessa utrymmen måste tagas av avdelningarnas vårdutrymmen. Förlusten i vårdplatser skulle alltså uppgå till 78 platser, vilken förlust genom den föreslagna ombyggnaden kommer att bli permanent, även om anstalten i framtiden skulle få annat klientel än det föreslagna.

År 1956 vårdades vid kustsanatoriet i genomsnitt 143 patienter för en dagkostnad av kr. 33:25. Medicinalstyrelsen har i sina kostnadsberäkningar kommit fram till att dagkostnaden skulle uppgå till kr. 29:—. Denna sänkning skulle åstadkommas främst genom begränsning av personalstyrkan, huvudsakligen ekonomipersonalen. Vi har svårt att förstå, vilken ekonomipersonal som skulle kunna tagas bort. Byggnaderna är desamma och behöver samma vård och skötsel som tidigare. Eventuellt kommer fastighetsunderhållet de första åren efter ombyggnaden att kunna hållas nere men kommer senare åter att stiga till nuvarande nivå. Ombyggnaden omfattar även installation av oljeeldning i panncentralen, men därmed kan icke någon personalbesparing erhållas, eftersom pannor under tryck fordrar ständig tillsyn och icke får lämnas utan bevakning. Personalen i kök och tvätt kan icke minskas under det antal, som var anställda under år 1956; tvärtom får man räkna med olika utspisningsstat för patienter och personal. Tvättmängden kommer att öka, då sinnesslöa patienter dels förorenar mera, dels kommer att ha sjukhuskläder som skall tvättas och lagas. De nuvarande patienterna använder egna kläder.

Personalen i trädgård och jordbruk, svinstall och bandageverkstad anställs icke i större antal än som är lönande för verksamheten.

Vi har därför svårt förstå hur man skall kunna minska 1956 års utgiftssiffra, cirka 1 740 000 kronor, allra helst som överenskommelse träffats om höjning av lönerna för all personal. En beläggning med i medeltal 113 patienter per dag eller 41 245 vård dagar per år skulle alltså innebära en dagkostnad å kr. 42:24, en förhöjning alltså på ungefär 9 kronor per dag och patient. Som jämförelse kan nämnas att dagkostnaden på Vipeholm uppgår till kr. 14:61.

Medicinalstyrelsens uträkning av dagkostnaden grundar sig endast på förmodanden att personalstyrkan kan begränsas. Säkra siffror kan endast erhållas efter ingående undersökningar på platsen.

Det vore lämpligare att söka andra utvägar för anskaffande av nödvändiga vårdplatser för psykiskt efterblivna, exempelvis på anstalter, som ligger på sådana platser, där de är mera undandragna allmänhetens insyn och där ändringar icke behöver vidtagas, som medför förlust av vårdplatser.

Den av medicinalstyrelsen påtalade underbeläggningen vid kustsanatorierna skulle kunna hävas, om annat lämpligt klientel kunde jämsides med nuvarande patienter vårdas där. Under senare tid har kustsanatorierna erbjudits mottaga ett betydande antal MS-patienter för efterbehandling. Detta antal skulle vara tillräckligt stort för att fylla de platser, som icke nu belägges med tbc- eller poliopatienter.

Vi får därför anhålla,

att riksdagen vid sitt ställningstagande till användningen av Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Vejbystrand ville ta hänsyn till vad ovan anförts samt till de skrivelser, som inkommit i ärendet, och överväga om det är ekonomiskt försvarbart och beträffande vårdplatsförlusten lämpligt samt i övrigt tillrådligt att genomföra den i propositionen nr 103 föreslagna ändringen av verksamheten vid kustsanatoriet.

Stockholm den 26 mars 1957

Etty Eriksson

Jöns Nilsson

Gunnar Engkvist

Lena Renström-Ingenäs

Christer Olofson
